

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 165/19
V Luxemburgu 19. decembra 2019

Návrhy generálneho advokáta vo veci C-311/18
Data Protection Commissioner/Facebook Ireland a Maximillian Schrems

Generálny advokát Saugmandsgaard Øe navrhuje rozhodnúť, že rozhodnutie Komisie 2010/87/EÚ o štandardných zmluvných doložkách pre prenos osobných údajov spracovateľom usadeným v tretích krajinách je platné

Všeobecné nariadenie o ochrane osobných údajov (GDPR)¹, ako aj smernica o ochrane osobných údajov, ktorá bola týmto nariadením nahradená², stanovujú, že osobné údaje môžu byť prenesené do tretej krajiny, ak daná krajina zaručuje primeranú úroveň ochrany týchto údajov. V prípade neexistencie rozhodnutia Komisie, ktorým by sa konštatovala primeranosť úrovne ochrany zabezpečenej v predmetnej tretej krajine, však prevádzkovateľ môže vykonať prenos, ak tento prenos zabezpečí primeranými zárukami. Tieto záruky môžu najmä pozostávať zo zmluvy uzatvorenej medzi vývozcom a dovozcom údajov obsahujúcej štandardné zmluvné doložky upravené v rozhodnutí Komisie. Rozhodnutím 2010/87/EÚ³ Komisia zaviedla štandardné zmluvné doložky pre prenos osobných údajov spracovateľom usadeným v tretích krajinách. Táto vec sa týka platnosti uvedeného rozhodnutia.

Skutkový stav a okolnosti sporu vo veci samej

Sporu vo veci samej predchádzalo konanie začaté Maximillianom Schremsom, ktorý je rakúskym používateľom Facebooku a v ktorom bol už vydaný rozsudok Súdneho dvora zo 6. októbra 2015 („rozsudok Schrems“)⁴.

Údaje používateľov Facebooku s bydliskom v Únii, akým je pán Schrems, sa prenášajú sčasti alebo v celom rozsahu od spoločnosti Facebook Ireland, ktorá je jej írskou dcérskou spoločnosťou, do spoločnosti Facebook Inc., na servery, ktoré sa nachádzajú na území Spojených štátov, kde sa spracúvajú. V roku 2013 pán Schrems predložil írskemu orgánu poverenému dozorom nad uplatňovaním ustanovení týkajúcich sa ochrany osobných údajov (ďalej len „dozorný orgán“) sťažnosť, v ktorej uviedol, že vzhľadom na odhalenia Edwarda Snowdena týkajúce sa činností informačných služieb Spojených štátov (osobitne National Security Agency alebo „NSA“) právo a prax Spojených štátov nezabezpečujú dostatočnú ochranu údajov prenesených do tejto krajiny pred činnosťami sledovania orgánov verejnej moci. Írsky dozorný orgán zamietol túto sťažnosť najmä z dôvodu, že Komisia vo svojom rozhodnutí z 26. júla 2000⁵ uviedla, že v rámci režimu

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46 (Ú. v. EÚ L 119, 2016, s. 1).

² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/46/EHS z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov (Ú. v. ES L 281, 1995, s. 31; Mim. vyd. 13/015, s. 355).

³ Rozhodnutie Komisie z 5. februára 2010 o štandardných zmluvných doložkách pre prenos osobných údajov spracovateľom usadeným v tretích krajinách podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES (Ú. v. EÚ L 39, 2010, s. 5), zmenené a doplnené vykonávacím rozhodnutím Komisie (EÚ) 2016/2297 zo 16. decembra 2016 (Ú. v. EÚ L 344, 2016, s. 100).

⁴ Rozsudok Súdneho dvora zo 6. októbra 2015, Schrems, [C-362/14](#), pozri tiež TK [č. 117/15](#).

⁵ Rozhodnutie Komisie 2000/520/ES z 26. júla 2000 v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES o primeranosti ochrany poskytovanej zásadami „bezpečného prístavu“ a súvisiacimi často kladenými otázkami vydanými Ministerstvom obchodu USA (Ú. v. EÚ L 215, 2000, s. 7; Mim. vyd. 16/001, s. 119).

nazývaného „bezpečný prístav“⁶ Spojené štáty zaručovali preneseným osobným údajom primeranú úroveň ochrany.

V rozsudku Schrems Súdny dvor v odpovedi na otázku High Court of Justice (Vyšší súd, Írsko), vyhlásil rozhodnutie „bezpečný prístav“ za neplatné.

V nadväznosti na rozsudok Schrems vnútroštátny súd zrušil rozhodnutie, ktorým dozorný orgán zamietol sťažnosť pána Schremsa a vrátil ju na preskúmanie tomuto orgánu. Tento orgán začal konanie o sťažnosti a vyzval pána Schremsa, aby preformuloval svoju sťažnosť vzhľadom na zrušenie rozhodnutia „bezpečný prístav“.

Na tieto účely pán Schrems požiadal Facebook Ireland, aby mu oznámila právny základ, na ktorom sa zakladajú prenosy osobných údajov používateľov Facebooku z Únie do Spojených štátov. Facebook Ireland odkázala na dohodu o prenose a spracovávaní údajov (*data transfer processing agreement*) uzatvorenú medzi ňou a spoločnosťou Facebook Inc., ktorá sa uplatňuje od 20. novembra 2015, a uviedla rozhodnutie 2010/87.

Vo svojej preformulovanej sťažnosti pán Schrems tvrdí, že jednak doložky obsiahnuté v tejto dohode nie sú v súlade so štandardnými zmluvnými doložkami uvedenými v prílohe rozhodnutia 2010/87 a jednak tieto zmluvné doložky nemôžu v žiadnom prípade predstavovať základ pre prenos jeho osobných údajov do Spojených štátov. Pán Schrems totiž tvrdí, že v Spojených štátoch žiadny opravný prostriedok neumožňuje dotknutým osobám, aby uplatnili svoje práva na rešpektovanie súkromného života a na ochranu osobných údajov. Za týchto podmienok pán Schrems žiada dozorný orgán, aby pozastavil uvedený prenos údajov podľa rozhodnutia 2010/87.

Dozorný orgán potrebuje v rámci konania o sťažnosti určiť, či Spojené štáty zabezpečujú primeranú ochranu osobných údajov občanov Únie, a v prípade zápornej odpovede, či odvolanie sa na štandardné zmluvné doložky predstavuje dostatočné záruky, pokiaľ ide o ochranu základných práv a slobôd týchto osôb. Keďže dozorný orgán dospel k záveru, že konanie o sťažnosti pána Schremsa závisí od toho, či rozhodnutie 2010/87 je platné, začal konanie na High Court, aby sa tento súd obrátil na Súdny dvor s otázkou v tejto súvislosti. High Court podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, ako ho o to žiadal daný orgán.

V návrhoch z dnešného dňa **generálny advokát Henrik Saugmandsgaard Øe navrhuje Súdnemu dvoru, aby odpovedal tak, že pri preskúmaní otázok nevyšli najavo žiadne skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na platnosť rozhodnutia 2010/87.**

Generálny advokát na úvod uviedol, že cieľom sporu vo veci samej je iba určiť, či rozhodnutie 2010/87, ktorým Komisia zaviedla štandardné zmluvné doložky, ktoré sú uvádzané ako základ pre prenosy napadnuté v sťažnosti pána Schremsa, je platné.

Generálny advokát sa po prvé domnieva, že právo Únie sa uplatňuje na prenosy osobných údajov do tretích krajín, ak tieto prenosy sledujú obchodné ciele, a to aj vtedy keď prenášané údaje môžu byť spracovávané orgánmi verejnej moci tejto tretej krajiny na účely národnej bezpečnosti.

Po druhé generálny advokát konštatoval, že ustanovenia GDPR týkajúce sa prenosov do tretích krajín majú za cieľ zabezpečiť kontinuálne vysokú úroveň ochrany osobných údajov, a to bez ohľadu na to, či sú údaje prenášané na základe rozhodnutia o primeranosti ochrany alebo v súlade s primeranými zárukami poskytnutými vývozcom. Podľa neho sa však spôsob dosiahnutia tohto cieľa líši v závislosti od právneho základu prenosu. Na jednej strane je cieľom rozhodnutia o primeranosti ochrany konštatovať, že určitá tretia krajina zaručuje vzhľadom na svoj právny poriadok a prax, ktoré v ňom platia, úroveň ochrany základných práv osôb, ktorých údaje sú prenášané, ktorá je v podstate rovnocenná s úrovňou ochrany vyplývajúcou z GDPR v spojení s Chartou. Na druhej strane **primerané záruky poskytnuté vývozcom, najmä prostredníctvom zmluvy, musia samy osebe zabezpečovať takú úroveň ochrany.** V tejto súvislosti štandardné

⁶ Režim bezpečný prístav zahŕňa viaceré zásady týkajúce sa ochrany osobných údajov, ktoré sa môžu americké podniky dobrovoľne zaviazat' dodržiavať.

zmluvné doložky prijaté Komisiou stanovujú všeobecný mechanizmus uplatniteľný na prenosy, bez ohľadu na prijímajúcu tretiu krajinu a úroveň ochrany, ktorá sa v nej zabezpečuje.

Po tretie generálny advokát vykonal preskúmanie platnosti rozhodnutia 2010/87 s ohľadom na Chartu. Domnieva sa, že okolnosť, že toto rozhodnutie a štandardné zmluvné doložky, ktoré stanovuje, nie sú pre orgány prijímajúcej tretej krajiny záväzné, a teda im nebránia, aby dovozcovi uložili povinnosti nezlučiteľné s dodržiavaním týchto doložiek, nespôsobuje sama osebe neplatnosť tohto rozhodnutia. Súlad rozhodnutia 2010/87 s Chartou závisí od toho, či existujú dostatočne pevné mechanizmy umožňujúce zabezpečiť, aby sa prenosy založené na zmluvných doložkách pozastavili alebo zakázali, ak dôjde k porušeniu týchto doložiek alebo nemožnosti ich dodržiavať.

Podľa jeho názoru ide o taký prípad, keďže existuje **povinnosť, ktorú majú prevádzkovatelia, a v prípade ich nečinnosti dozorné orgány, pozastaviť alebo zakázať prenos, keď z dôvodu rozporu medzi povinnosťami vyplývajúcimi zo štandardných doložiek a povinnosťami vyplývajúcimi z práva prijímajúcej tretej krajiny, nemožno tieto doložky dodržiavať.**

Okrem toho generálny advokát konštatoval, že vnútroštátny súd nepriamo spochybňuje niektoré posúdenia vykonané Komisiou v rozhodnutí z 12. júla 2016, nazvanom „štít na ochranu osobných údajov“⁷. V tomto rozhodnutí Komisia konštatovala, že Spojené štáty zabezpečujú primeranú úroveň ochrany osobných údajov prenášaných z Únie v rámci režimu stanovenému týmto rozhodnutím, čo sa týka najmä záruk súvisiacich s prístupom amerických spravodajských služieb k týmto údajom, ako aj právnej ochrany poskytovanej osobám, ktorých údaje sú prenášané⁸. Podľa generálneho advokáta sa na rozhodnutie v spore vo veci samej nevyžaduje, aby Súdny dvor rozhodol o platnosti rozhodnutia „štít na ochranu osobných údajov“, pretože daný spor sa týka len platnosti rozhodnutia 2010/87. Generálny advokát však subsidiárne uviedol dôvody, ktoré ho viedli k pochybnostiam o platnosti rozhodnutia „štít na ochranu osobných údajov“ vzhľadom na práva na rešpektovanie súkromného života, ako aj práva na účinný opravný prostriedok.

UPOZORNENIE: Súdny dvor nie je viazaný návrhmi generálneho advokáta. Úlohou generálnych advokátov je nezávisle navrhnúť Súdnemu dvoru právne riešenie veci, ktorá im bola pridelená. Sudcovia Súdneho dvora od tohto momentu začínajú v tejto veci poradu. Rozsudok bude vyhlásený neskôr.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) návrhov sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň ich prednesu.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z prednesenia návrhov je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106

⁷ Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2016/1250 z 12. júla 2016 podľa [smernice 95/46] o primeranosti ochrany poskytovanej štítom na ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA (Ú. v. EÚ L 207, 2016, s. 1).

⁸ Tak rozhodnutie „bezpečný prístav“, ako aj rozhodnutie „štít na ochranu osobných údajov“ spočívajú na dobrovoľnom zaviazaní sa podnikov dodržiavať viaceré zásady týkajúce sa ochrany osobných údajov.